

De Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
Gelet op de artikelen 3 en 4 van de Wet van 2 mei 1921 (Stb. 702) tot bescherming van het diploma van verpleegkundige.

Besluit:

Artikel I

Het besluit van de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 30 mei 1975 (Stcrt. 111)¹ tot Regeling opleiding diploma B-verpleegkundige wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 2 wordt een artikel ingevoegd dat luidt als volgt:

‘Artikel 2a

1. De directie van de inrichting dient de volgende punten in een schriftelijke regeling vast te leggen, die voor de aanvang van de opleiding aan de leerling ter hand wordt gesteld:

- a. een beschrijving van het doel en de inhoud van de opleiding, waaronder het studie- en lesprogramma;
- b. een verwijzing naar de tekst van de onderhavige regeling;
- c. de organisatorische plaats van de opleiding in de inrichting en de stagering in en buiten de inrichting;
- d. de verantwoordelijkheden en de daarbij behorende bevoegdheden van de bij de opleiding betrokken personen;
- e. de structuur van de opleiding waarbij tevens tot uitdrukking dient te komen in welke verhouding de oriëntatie, het werk en de studie tot elkaar zullen staan;
- f. de wijze van het ter beschikking stellen van een voldoende aantal bevoegde docenten, leermiddelen en lesruimten;
- g. de verplichting tot het ter beschikking stellen van arbeidstijd voor het volgen van het studieprogramma;
- h. de wijze van het begeleiden van leerlingen in de leer- en werksituatie;
- i. de wijze van beoordelen van leerlingen tijdens de introductieperiode en tijdens de verdere opleiding;
- j. de wijze van beoordelen van door de leerlingen gemaakte verslagen en werkstukken;
- k. regeling van tentamens, examens alsmede tussentijdse toetsen, omvattend de tijdstippen, de vakken, de wijze van het afnemen en de wijze van het beoordelen van de resultaten, alsmede de duur van de afwijzing voor zover een en ander niet wettelijk is geregeld.

2. De directie van de inrichting dient schriftelijk een regeling vast te stellen, waarin de mogelijkheden om beroep met betrekking tot de opleiding in te stellen, zijn opgenomen. Deze regeling dient vóór de aanvang van de opleiding aan de leerling ter hand te worden gesteld.

3. Wijzigingen van de in het eerste en tweede lid bedoelde regelingen dienen vóór de aanvang van het nieuwe leerjaar schriftelijk aan de leerling bekend te worden gemaakt. In een lopend leerjaar kan geen wijziging in die regelingen worden aangebracht.’

B

In artikel 4 wordt in plaats van ‘de artikelen 2, 3 en 4’ gelezen: ‘de artikelen 2, 2a en 3’.

C

Artikel 5 wordt gewijzigd als volgt:

- In het eerste lid worden de onderdelen II en III gelezen:

---

¹ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 13 oktober 1980 (Stcrt. 1980, nr, 205).

‘II. een voor de uitoefening van het beroep en voor het volgen van de opleiding goede gezondheid bezitten;
III. in het bezit zijn van één of meer der diploma’s, getuigschriften of bewijzen, vermeld in bijlage 1 van deze regeling.’

- Het derde lid wordt gelezen:

‘3. De Minister kan ontheffing verlenen van de in het eerste lid, onder III, gestelde eis

a. op grond van leeftijd;

b. op grond van een in het buitenland behaald diploma.’

D

Na artikel 11 wordt een artikel ingevoegd, dat luidt als volgt:

‘Artikel 11a

Het hoofd van de opleiding kan, met instemming van de leerling en met schriftelijke mededeling aan de hoofdinspecteur, op grond van het bezit van een diploma ingevolge een andere beroepsopleiding, vrijstelling verlenen van het volgen van bepaalde lessen. Van de bij deze lessen behorende werkstukken en de eindtoets wordt geen vrijstelling verleend.’

E

Aan artikel 13, tweede lid, wordt een volzin toegevoegd welke luidt als volgt:

‘Deze weken omvatten zowel lesuren als begeleide praktijk in de inrichting.’

F

Artikel 14, tweede lid, eerste volzin, wordt gelezen:

‘Dit theoretisch onderricht omvat ten minste 1060 lesuren van 50 minuten, waaronder begrepen een introductieperiode van ten minste 160 en ten hoogste 175 lesuren, welke als volgt over de vakkengroepen zijn onderverdeeld en nader zijn aangegeven in bijlage 2 van dit besluit.’

G

Artikel 16 wordt gewijzigd als volgt:

- In het eerste lid, onder a, wordt telkens in plaats van ‘situaties’ gelezen: ‘praktijkperioden’.

- Het tweede lid wordt gelezen:

‘2. Begeleiding tijdens de praktische opleiding geschiedt door B-verpleegkundigen. Daarenboven dienen daartoe aangewezen en daarvoor vrijgestelde praktijkbegeleiders aanwezig te zijn. De praktijkbegeleider dient een B-verpleegkundige te zijn hetzij in het bezit van het diploma van één der opleidingen tot docenten in de verpleegkunde of van één der opleidingen stageleiding ten behoeve van de gezondheidszorg, hetzij in opleiding daartoe.’

H

Aan artikel 17 worden twee leden toegevoegd die luiden als volgt:

‘3. De in het tweede lid, tweede gedachtenstreepje, genoemde somatische verpleegkundige handelingen dienen in de eerste twee leerperioden te worden afgetekend.

4. De inrichting dient schriftelijk vast te leggen hoeveel van de in het tweede lid genoemde onderdelen per leerperiode moeten zijn afgetekend met inachtneming van het in het derde lid en in artikel 16, eerste lid, onder a en b, bepaalde.

Tevens dient de inrichting schriftelijk vast te leggen op welke tijdstippen de in artikel 16, eerste lid, onder d, e en f, bedoelde verslagen en werkstukken dienen te zijn ingeleverd.’

I

Na artikel 17 wordt een artikel ingevoegd, dat luidt als volgt:

‘Artikel 17a

1. Aan het eind van iedere praktijkperiode op een bepaalde afdeling, doch ten minste eenmaal per zes maanden, wordt het functioneren van de leerling geëvalueerd en wordt een schriftelijke waardering opgesteld door of vanwege het verpleegkundig hoofd van de desbetreffende afdeling in overleg met de betrokken praktijkbegeleiders, alsmede met de leerling.
2. Tevens wordt ten minste eenmaal tijdens iedere praktijkperiode op een bepaalde afdeling het functioneren van de leerling in een begeleidingsgesprek met de leerling besproken en schriftelijk vastgelegd door of vanwege het verpleegkundig hoofd van de desbetreffende afdeling dan wel door de betrokken praktijkbegeleider.
3. Aan het einde van iedere leerperiode wordt door het hoofd van de opleiding in overleg met de betrokken hoofden van afdelingen en met de leerling, op grond van de in het eerste lid bedoelde waarderingen die de leerling in de afgelopen leerperiode heeft verkregen, alsmede, in overleg met de betrokken docenten, op grond van interesse en houding tijdens de theoretische opleiding beoordeeld of de leerling voldoende geschiktheid heeft om de opleiding te vervolgen. Aan het einde van de laatste leerperiode geschiedt deze beoordeling teneinde te bepalen of de leerling voldoende geschiktheid heeft om het beroep uit te oefenen. Bij de waarderingen wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen goed, voldoende en onvoldoende.
4. Indien de leerling tweemaal achtereenvolgende gedurende de opleiding, met uitzondering van de introductieperiode, een onvoldoende beoordeling voor de geschiktheid als bedoeld in het derde lid heeft verkregen, wordt hij uitgesloten van verdere opleiding in de desbetreffende inrichting. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding, kan de leerling éénmaal in de gelegenheid worden gesteld alsnog een voldoende beoordeling te verkrijgen.’

J

Artikel 19 wordt gewijzigd als volgt:

- De bestaande tekst wordt genummerd als eerste lid; aan het eind hiervan wordt een volzin toegevoegd welke luidt als volgt:
‘Deze beoordeling betreft zowel een beoordeling van de kennis als een attitudebeoordeling op grond van interesse en houding tijdens de introductieperiode en op grond van het functioneren binnen de groep.’.
- Er worden twee leden toegevoegd, welke luiden als volgt:
‘2. Indien de beoordeling aan het einde van de introductieperiode onvoldoende is, wordt de leerling uitgesloten van het vervolgen van de opleiding in de inrichting.
3. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding, kan de leerling éénmaal in de gelegenheid worden gesteld de introductieperiode nogmaals te doorlopen.’.

K

In artikel 20, derde lid, wordt in plaats van de woorden ‘ten minste 8 weken’ gelezen ‘8 tot 12 weken’.

L

Artikel 21 wordt gewijzigd als volgt:

- In onderdeel b worden de woorden ‘ten minste met het cijfer 6’ gewijzigd in:
‘met het cijfer 6 of hoger’.
- Onderdeel c wordt gelezen als:
‘c. het Overzicht Praktische Opleiding waaruit moet blijken dat:
- de in artikel 17, tweede lid, bedoelde onderdelen, zoals deze op grond van het vierde lid van dat artikel voor de eerste leerperiode zijn aangegeven, zijn afgetekend;
- de opleiding in de eerste leerperiode niet langer is onderbroken dan ingevolge artikel 12, tweede en derde lid, is toegestaan, tenzij ontheffing voor een langere onderbreking door de hoofdinspecteur is verleend.’.

M

Artikel 22, eerste lid, wordt gewijzigd als volgt:

- In onderdeel b worden de woorden 'ten minste het cijfer 6' gewijzigd in 'het cijfer 6 of hoger'.
- Onderdeel c wordt gelezen:
'het Overzicht Praktische Opleiding, waaruit moet blijken dat:
  - zestig of meer somatische handelingen zijn afgetekend;
  - de in artikel 17, tweede lid, bedoelde onderdelen, zoals deze op grond van het vierde lid van dat artikel voor de tweede leerperiode zijn aangegeven, zijn afgetekend;
  - de opleiding in de tweede leerperiode niet langer is onderbroken dan ingevolge artikel 12, tweede en derde lid, is toegestaan, tenzij ontheffing voor een langere onderbreking door de hoofdinspecteur is verleend.'

N

In de artikelen 23, eerste lid, onder b,
24, derde lid, laatste volzin,
27, eerste lid, in de volzinnen achter het eerste en het vierde gedachtenstreepje,
27b, eerste lid en 29 worden de woorden 'ten minste het cijfer 6' telkens vervangen door 'het cijfer 6 of hoger'.

O

In de artikelen 24, vierde lid, tweede en derde volzin,
27, tweede lid, tweede en derde volzin, en
30, eerste lid, tweede volzin, worden de woorden 'ten minste het cijfer 7' telkens vervangen door 'het cijfer 7 of hoger'.

P

Aan artikel 31 worden twee volzinnen toegevoegd, luidende:
'Degene die het eindexamen heeft afgelegd ondertekent het diploma ten overstaan van de examencommissie en de gecommitteerden.
Aflegging van de belofte bij het behalen van het diploma blijft achterwege, wanneer betrokkene reeds in het bezit is van het A-, Z- of A/Z-diploma of van het diploma voor ziekenverzorging.'

Q

Artikel 32 wordt gewijzigd als volgt:
- Het tweede lid wordt gelezen:
'2. Indien de geslaagde kandidaat een diploma A-, Z- of A/Z-verpleegkundige bezit, wordt het ingevulde en ondertekende diploma B niet van een nummer voorzien. Het diploma en het onderscheidingsteken worden niet uitgereikt doch worden tezamen met het diploma A-, Z- of A/Z en het daarbij behorende onderscheidingsteken door de voorzitter van de examencommissie, genoemd in artikel 25, aan de hoofdinspecteur gezonden. Deze geeft het diploma B een nummer en doet het onderscheidingsteken A/B, B/Z of A/B/Z uitreiken.'
- Na het tweede lid wordt een lid toegevoegd dat luidt als volgt:
'3. Het in het tweede lid bepaalde is niet van toepassing in het geval dat de geslaagde kandidaat in het bezit is van het onderscheidingsteken Z-verpleegkundige volgens het model, vastgesteld door de Vereniging van Directeuren van Instituten van Zwakzinnigenzorg.'

Artikel II

Ten aanzien van leerlingen wier opleiding een aanvang heeft genomen vóór de inwerkingtreding van dit besluit blijven de artikelen 19, 21 en 22 van de Regeling opleiding diploma B-verpleegkundige, zoals die luiden onmiddellijk vóór bovengenoemde inwerkingtreding, en geldt niet artikel 17a van die Regeling zoals dat luidt na de bedoelde inwerkingtreding.

Artikel III

1. Dit besluit wordt met de behorende nota van toelichting in de Nederlandse Staatscourant geplaatst.
2. Het treedt in werking met ingang van 1 september 1981.

Leidschendam, 18 februari 1981.

De Staatssecretaris voornoemd,
E. Veder-Smit.

Nota van toelichting

Algemeen

In de thans geldende Regeling opleiding diploma B-verpleegkundige zijn bepaalde onderdelen slechts globaal aangegeven teneinde de opleidingsinrichtingen enige vrijheid te geven bij de invulling en uitwerking van die onderdelen. Hierdoor is het echter verschillende malen voorgekomen dat aan bepaalde onderdelen een andere, soms ruimere uitleg werd gegeven dan bij de vaststelling ervan was bedoeld, hetgeen soms tot onzekerheid leidde.

In verband hiermede worden bij de onderhavige wijziging van de opleidingsregeling B-verpleegkundige de grenzen waarbinnen de opleidingsinrichtingen vrij zijn, duidelijker aangegeven en wordt tevens aan de inrichtingen de verplichting opgelegd voor een aantal punten welke tot dusver in het geheel niet geregeld waren, zelf een schriftelijke regeling te treffen. Daarbij wordt voorzien dat de leerling tijdig vóór de aanvang van de opleiding van de regeling op de hoogte wordt gesteld.

Voorts zijn een aantal wijzigingen aangebracht die een aanpassing aan de ontwikkelingen alsmede een aantal verduidelijkingen inhouden. De wijzigingen betreffen hoofdzakelijk de volgende onderwerpen:

- Het hoofd van de opleiding kan op grond van een andere beroepsopleiding vrijstelling verlenen van het volgen van bepaalde lessen maar de leerling dient wel de bij deze lessen behorende eindtoets af te leggen.
- De evaluatie van het functioneren van de leerling tijdens de introductieperiode is nader geregeld.
- Een begeleidingsgesprek over het functioneren van de leerling in de praktijkleerperioden is ingebouwd.
- Het aantal malen dat een leerling per opleiding een onvoldoende waardering over de geschiktheid om de opleiding te vervolgen mag hebben, is vastgelegd op twee.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2e

In dit artikel wordt de in het algemene deel van deze toelichting bedoelde verplichting van de inrichtingen tot het treffen van een schriftelijke regeling vastgelegd. Ten aanzien van de in het eerste lid genoemde onderdelen zij opgemerkt dat het uiteraard niet mogelijk is de onderdelen a, c, f en k tot in alle details voor de tijdsduur van de gehele opleiding vast te leggen. Hierbij kan dus volstaan worden met een meer globale omschrijving die voor zover mogelijk per leerjaar wordt uitgewerkt.

Artikel 5, derde lid

Ontheffing op grond van de leeftijd heeft als achtergrond dat men op een bepaalde leeftijd wordt geacht een voldoende maatschappelijke ervaring te hebben opgedaan als compensatie voor het niet voldoen aan de vooropleidingseisen. Hierbij wordt gedacht aan een leeftijd van ten minste 25 jaar.

Artikel 11a

Het is van belang dat aan de hoofdinspecteur wordt medegedeeld dat vrijstellingen als hier bedoeld worden verleend. Te zijner tijd zullen aan de hand van de verkregen gegevens vrijstellingen in het besluit zelf

kunnen worden vermeld.

Artikel 12

Buitengewoon verlof zoals genoemd in wetten die betrekking hebben op de arbeidsvoorwaarden (CAO of anderszins), wordt niet gerekend als onderbreking. Dagen waarop 50 % of minder gewerkt wordt, worden gerekend als volledige onderbrekingsdagen. Dagen waarop minder dan 100 % en meer dan 50 % gewerkt wordt, worden gerekend als halve onderbrekingsdagen.

Artikel 16, tweede lid

In de praktijk is de getalsverhouding tussen de praktijkbegeleider en de leerlingen 1 : 25 het meest gewenst gebleken. In de toekomst zal naar wordt verwacht een getalsverhouding van 1 : 16 kunnen worden bereikt. Uiteraard kunnen voor de functie van praktijkbegeleider ook mbo-v ers en hbo-v ers met ervaring in de psychiatrische verpleegkunde in aanmerking komen.

Voor de verschillende vormen van praktijkbegeleiding moge worden verwezen naar de interimnota 'Praktijkbegeleiding in de inservice-training' (Verslagen, adviezen, Rapporten, Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1974, nr. 6).

Artikel 17a, tweede lid

Om te voorkomen dat een leerling eerst aan het einde van een praktijkperiode door middel van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde waardering zou vernemen dat hij gedurende deze periode onvoldoende heeft gefunctioneerd, zodat hij geen mogelijkheid heeft zijn functioneren te verbeteren, is in dit lid een begeleidingsgesprek ingebouwd.